

657
KET
2009

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG
TP. HỒ CHÍ MINH

KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP (LÝ THUYẾT – BÀI TẬP – BÀI GIẢI)

Biên soạn: TS. Lê Thị Thanh Hà (chủ biên)

TS. Mai Thị Trúc Ngân

Ths. Nguyễn Văn Phúc

Ths. Ngô Kim Phượng

Ths. Nguyễn Quỳnh Hoa

Ths. Lê Vũ Ngọc Thanh

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

VV-D2/ 11008

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH

Mục lục

LỜI MỞ ĐẦU	5
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	7
PHẦN 1: LÝ THUYẾT KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP.....	18
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP	20
I. VAI TRÒ, NHIỆM VỤ CỦA KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP.....	20
1. Vai trò của kế toán doanh nghiệp trong kinh tế thị trường.	20
2. Nhiệm vụ của kế toán doanh nghiệp.....	23
II. TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN TRONG DOANH NGHIỆP.....	23
1. Tổ chức hệ thống chứng từ kế toán.	24
2. Tổ chức vận dụng tài khoản kế toán.....	24
3. Tổ chức vận dụng hình thức kế toán.....	25
4. Tổ chức cung cấp thông tin qua hệ thống báo cáo kế toán.....	26
5. Tổ chức trang bị ứng dụng kỹ thuật tính toán và thông tin hiện đại trong công tác kế toán.	27
6. Tổ chức bộ máy kế toán.....	27
III. NỘI DUNG CÔNG TÁC KẾ TOÁN VÀ CHU TRÌNH KẾ TOÁN TRONG CÁC DOANH NGHIỆP.....	29
1. Nội dung công tác kế toán trong các doanh nghiệp:	29
2. Chu trình kế toán.....	30
IV. KẾ TOÁN TÀI CHÍNH VÀ KẾ TOÁN QUẢN TRỊ.....	32
CHƯƠNG 2: KẾ TOÁN VỐN BẰNG TIỀN, CÁC KHOẢN PHẢI THU, PHẢI TRẢ.....	33
A - KẾ TOÁN VỐN BẰNG TIỀN	33
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	33

1. Ý nghĩa và nhiệm vụ.....	33
2. Nguyên tắc kế toán vốn bằng tiền.....	34
II. KẾ TOÁN VỐN BẰNG TIỀN.....	35
1. Kế toán tiền tại quỹ (tiền mặt).....	35
2. Kế toán tiền gửi ngân hàng.....	43
3. Kế toán tiền đang chuyển.....	46
B. KẾ TOÁN CÁC KHOẢN NỢ PHẢI THU, NỢ PHẢI TRẢ	47
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	47
1. Nội dung các khoản nợ phải thu, nợ phải trả.....	47
2. Nhiệm vụ của kế toán.....	47
II. KẾ TOÁN CÁC KHOẢN NỢ PHẢI THU VÀ ỨNG TRƯỚC.....	48
1. Kế toán các khoản nợ phải thu.....	48
2. Kế toán các khoản ứng trước.....	60
III. KẾ TOÁN CÁC KHOẢN PHẢI TRẢ.....	69
1. Kế toán nợ phải trả người bán.....	69
2. Kế toán thuế và các khoản phải nộp nhà nước.....	71
3. Kế toán chi phí phải trả.....	74
4. Kế toán các khoản phải trả khác.....	76
5. Kế toán các khoản nhận ký cược, ký quỹ.....	78
IV. KẾ TOÁN CÁC KHOẢN VAY.....	78
1. Kế toán các khoản vay ngắn hạn.....	80
2. Kế toán vay dài hạn và nợ dài hạn đến hạn trả.....	84
3. Kế toán nợ dài hạn.....	84
4. Kế toán vay dưới hình thức phát hành trái phiếu.....	85
CHƯƠNG 3: KẾ TOÁN TÀI SẢN CỐ ĐỊNH.....	88
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	88
1. Khái niệm và đặc điểm của tài sản cố định.....	88
2. Nhiệm vụ kế toán.....	88

3. Phân loại TSCĐ.....	89
4. Tính giá TSCĐ.....	92
II. KẾ TOÁN TÌNH HÌNH BIẾN ĐỘNG CỦA TSCĐ	
HỮU HÌNH VÀ TSCĐ VÔ HÌNH.	94
1. Kế toán tăng, giảm TSCĐ hữu hình.....	95
2. Kế toán tăng, giảm TSCĐ vô hình.	104
III. KẾ TOÁN KHẤU HAO TSCĐ.	106
1. Những lý luận chung về khấu hao TSCĐ.....	106
2. Kế toán khấu hao TSCĐ.....	109
IV. KẾ TOÁN SỬA CHỮA TSCĐ.	112
1. Một số khái niệm.	112
2. Kế toán chi phí sửa chữa TSCĐ.....	113
V. KẾ TOÁN TSCĐ ĐI THUÊ.	115
1. Kế toán TSCĐ đi thuê tài chính.....	115
2. Kế toán tài sản cố định đi thuê hoạt động.	119
CHƯƠNG 4: KẾ TOÁN NGUYÊN VẬT LIỆU, CÔNG	
CỤ DỤNG CỤ, HÀNG HÓA	121
A - NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG	121
I. NHIỆM VỤ KẾ TOÁN VÀ PHÂN LOẠI NGUYÊN	
VẬT LIỆU.....	121
1. Khái niệm.	121
2. Nhiệm vụ kế toán.....	122
II. PHÂN LOẠI NGUYÊN VẬT LIỆU, CÔNG CỤ DỤNG	
CỤ.....	122
1. Phân loại nguyên vật liệu.....	122
2. Phân loại công cụ dụng cụ.....	123
III. TÍNH GIÁ VẬT TƯ, HÀNG HÓA.	123
1. Tính giá thực tế của vật tư, hàng hóa nhập kho.	123
2. Tính giá thực tế của vật tư, hàng hóa xuất kho.	124
B. NGHIỆP VỤ KẾ TOÁN VẬT TƯ, HÀNG HÓA.....	129

I. KẾ TOÁN VẬT TƯ, HÀNG HÓA THEO PHƯƠNG PHÁP KCTX.

1. Chứng từ kế toán.

2. Tài khoản sử dụng.

3. Phương pháp kế toán.

II. KẾ TOÁN VẬT TƯ, HÀNG HÓA THEO PHƯƠNG PHÁP KKĐK.

1. Kế toán vật tư, hàng hóa theo phương pháp KKĐK.

2. Phương pháp kế toán các nghiệp vụ chủ yếu.

III. KẾ TOÁN DỰ PHÒNG GIẢM GIÁ HÀNG TỒN KHO.

1. Ý nghĩa và nguyên tắc kế toán dự phòng giảm giá hàng tồn kho.

2. Kế toán dự phòng giảm giá hàng tồn kho.

CHƯƠNG 5: KẾ TOÁN TIỀN LƯƠNG VÀ CÁC KHOẢN TRÍCH THEO LƯƠNG.

I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.

1. Khái niệm về tiền lương.

2. Quỹ lương.

3. Các khoản trích theo lương.

4. Các hình thức trả lương.

5. Nhiệm vụ kế toán tiền lương và các khoản trích theo lương.

II. KẾ TOÁN LAO ĐỘNG, TIỀN LƯƠNG.

1. Chứng từ sử dụng trong kế toán lao động, tiền lương.

2. Kế toán lao động.

3. Quy trình tính lương và các khoản trích theo lương.

4. Kế toán tiền lương.

5. Kế toán tiền lương nghỉ phép.

III. KẾ TOÁN CÁC KHOẢN TRÍCH THEO LƯƠNG.....	163
1. Quy trình thực hiện BHXH, BHYT với cơ quan BHXH	163
2. Chứng từ sử dụng, quy trình tính BHXH, BHYT, KPCĐ.....	164
3. Phương pháp kế toán	165
CHƯƠNG 6: KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT VÀ TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM	172
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	172
1. Khái niệm và phân loại chi phí SXKD và giá thành sản phẩm.	172
2. Nhiệm vụ kế toán.....	176
3. Đối tượng và phương pháp kế toán chi phí sản xuất, tính giá thành sản phẩm.....	177
II. KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT THEO PHƯƠNG PHÁP KÊ KHAI THƯỜNG XUYÊN.....	182
1. Kế toán chi phí nguyên vật liệu trực tiếp.	182
2. Kế toán chi phí nhân công trực tiếp.....	184
3. Kế toán chi phí sản xuất chung.	186
4. Tổng hợp chi phí sản xuất và tính giá trị sản phẩm dở dang cuối kỳ.	189
5. Kế toán các khoản thiệt hại trong sản xuất.....	198
6. Đặc điểm kế toán sản xuất, kinh doanh phụ.....	201
III. ĐẶC ĐIỂM KẾ TOÁN CHI PHÍ SẢN XUẤT THEO PHƯƠNG PHÁP KIỂM KÊ ĐỊNH KỲ.....	204
1. Tài khoản sử dụng.....	204
2. Phương pháp kế toán.....	205
IV. TÍNH GIÁ THÀNH SẢN PHẨM, DỊCH VỤ.....	206
1. Kế toán chi tiết chi phí sản xuất kinh doanh.....	206
2. Tính giá thành sản phẩm trong một số loại hình sản xuất chủ yếu.....	207

CHƯƠNG 7: KẾ TOÁN TIÊU THỤ, KẾT QUẢ KINH DOANH	218
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	218
1. Ý nghĩa của kế toán tiêu thụ.....	218
2. Nhiệm vụ của kế toán tiêu thụ, kết quả kinh doanh và phân phối lợi nhuận.	218
II. KẾ TOÁN THÀNH PHẨM VÀ HÀNG HÓA.....	219
1. Kế toán thành phẩm.....	219
2. Kế toán tổng hợp hàng hóa.....	225
III. KẾ TOÁN DOANH THU.....	229
1. Một số khái niệm.	229
2. Nguyên tắc kế toán doanh thu.	230
3. Tài khoản và chứng từ kế toán.....	232
4. Phương pháp kế toán các nghiệp vụ chủ yếu.....	234
IV. KẾ TOÁN CHI PHÍ BÁN HÀNG, CHI PHÍ QUẢN LÝ DOANH NGHIỆP VÀ CHI PHÍ TÀI CHÍNH.....	243
1. Kế toán chi phí bán hàng.....	243
2. Kế toán chi phí quản lý doanh nghiệp.....	244
3. Kế toán chi phí tài chính.....	246
V. KẾ TOÁN CHI PHÍ THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP.....	248
1. Kế toán chi phí thuế thu nhập doanh nghiệp hiện hành.....	248
2. Kế toán chi phí thuế thu nhập doanh nghiệp hoãn lại.....	251
VI. KẾ TOÁN KẾT QUẢ KINH DOANH.....	257
1. Kế toán kết quả hoạt động SXKD.	259
2. Kế toán kết quả hoạt động khác.	259
CHƯƠNG 8: KẾ TOÁN ĐẦU TƯ TÀI CHÍNH.....	264
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	264
1. Khái niệm, phân loại đầu tư tài chính.	264

2. Nguyên tắc chung về kế toán đầu tư tài chính.	265
3. Nhiệm vụ kế toán các nghiệp vụ đầu tư tài chính.	266
II. KẾ TOÁN NGHIỆP VỤ ĐẦU TƯ TÀI CHÍNH.....	266
1. Kế toán đầu tư tài chính ngắn hạn.	266
2. Kế toán đầu tư tài chính dài hạn.	270
3. Kế toán dự phòng giảm giá đầu tư ngắn hạn và dài hạn.	282
CHƯƠNG 9: KẾ TOÁN NGUỒN VỐN CHỦ SỞ HỮU.....	285
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	285
1. Nội dung nguồn vốn chủ sở hữu.....	285
2. Nguyên tắc kế toán nguồn vốn chủ sở hữu.	285
3. Nhiệm vụ kế toán nguồn vốn chủ sở hữu.....	286
II. KẾ TOÁN NGUỒN VỐN CHỦ SỞ HỮU.....	286
1. Kế toán nguồn vốn kinh doanh.....	286
2. Kế toán chênh lệch do đánh giá lại tài sản.....	289
3. Kế toán chênh lệch tỷ giá hối đoái.	290
4. Kế toán quỹ đầu tư phát triển.....	300
5. Kế toán quỹ dự phòng tài chính.	301
6. Kế toán cổ phiếu quỹ	302
7. Kế toán lợi nhuận chưa phân phối.	304
8. Kế toán quỹ khen thưởng, phúc lợi.....	307
9. Kế toán nguồn vốn đầu tư xây dựng cơ bản.....	309
CHƯƠNG 10: BÁO CÁO TÀI CHÍNH.....	311
I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ BÁO CÁO TÀI CHÍNH.....	311
1. Khái niệm, mục đích, ý nghĩa.	311
2. Yêu cầu lập và trình bày báo cáo tài chính.	311
3. Hệ thống báo cáo tài chính của doanh nghiệp.	312
II. BẢNG CÂN ĐỐI KẾ TOÁN (MẪU B 01 – DN)	313
1. Bản chất và ý nghĩa.....	313
2. Kết cấu của bảng cân đối kế toán.....	313

3. Nguồn số liệu và nguyên tắc lập bảng cân đối kế toán.....	314
4. Phương pháp lấy số liệu đối với một số chỉ tiêu trong BCDKT.....	315
III. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH (MẪU B02 – DN).	318
1. Bản chất và ý nghĩa.....	318
2. Nguồn số liệu.....	318
3. Nội dung và phương pháp lập.	318
IV. LƯU CHUYỂN TIỀN TỆ.	321
1. Bản chất và ý nghĩa.....	321
2. Nguyên tắc lập và trình bày Báo cáo lưu chuyển tiền tệ.....	321
3. Nội dung của báo cáo lưu chuyển tiền tệ.....	322
4. Căn cứ lập Báo cáo lưu chuyển tiền tệ.....	323
5. Phương pháp lập báo cáo LCTT.....	323
V. THUYẾT MINH BÁO CÁO TÀI CHÍNH.	338
1. Bản chất, ý nghĩa “Thuyết minh báo cáo tài chính”.....	338
2. Nội dung của “Thuyết minh báo cáo tài chính”.	338
3. Cơ sở lập “Thuyết minh báo cáo tài chính”.....	338
4. Phương pháp lập “Thuyết minh báo cáo tài chính”.....	339
PHẦN 2: HỆ THỐNG BÀI TẬP KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP	340
Bài tập kế toán vốn bằng tiền và các khoản phải thu, phải trả.....	341
Bài tập kế toán tài sản cố định.....	352
Bài tập kế toán vật tư, hàng hóa.....	360
Bài tập kế toán tiền lương.....	382
Bài tập kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm.....	385